

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Forhandlingerne om fornyelse af de pr. 1. marts 1979 udløbne kollektive overenskomster, der traditionelt forhandles i Statens Forligsinstitution, er hidtil forløbet efter reglerne med forhandlinger direkte mellem parterne og forhandlinger under medvirken af Statens Forligsinstitution.

Det er lykkedes at opnå enighed om de fleste specielle spørgsmål, hvorimod parterne har haft så store vanskeligheder ved at tilnærme sig hinanden for så vidt angår visse af de generelle spørgsmål, at forligsmanden den 13. marts 1979 opgav mæglingen, idet han fandt, at fortsatte forhandlinger mellem parterne ikke havde udsigt til at skabe grundlag for fremsættelse af mæglingsforslag. Derefter besluttede forligsmanden efter rådslagning med de øvrige forligsmænd i henhold til forligsmandslovens § 4, stk. 5, at udsætte de varslede konflikter i 14 dage, således at arbejdsstandsningerne kan iværksættes fra fredag den 30. marts 1979.

Forligsmanden skal inden for de 14 dage genoptage forhandlingerne med parterne, men på baggrund af det hidtidige forløb af forhandlingerne kan det ikke forventes, at parterne vil kunne nærme sig hinanden så meget, at der kan opnås enighed, eller forligsmanden kan finde grundlag for fremsættelse af mæglingsforslag.

Situationen er således den, at de varslede arbejdsstandsninger truer med at træde i kraft den 30. marts 1979.

De varslede konflikter, der anslås at omfatte ca. 310.000 lønmodtagere og en lang række virksomheder, har en sådan rækkevidde, at en iværksættelse vil betyde, at vigtige samfundsfunktioner og vitale dele af erhvervslivet vil gå i stå. F. eks. vil olie- og benzintransporten blive stoppet, el- og kraftværker ramt og gods- og færgeruter indstillet.

Iværksættelse af konflikterne vil ikke mindst på grund af de umiddelbare skadevirkninger ved en nedgang i eksporten med deraf følgende tab af markeder, goodwill m.v. være en alvorlig trussel for landets økonomiske situation og for beskæfti-

gelsen, og regeringen finder det derfor nødvendigt at søge iværksættelsen af de varslede konflikter forhindret ad lovgivningsvejen.

På tjenstemandsområdet har der i overensstemmelse med gældende regler været ført forhandlinger om aftalefornyelser, men de tilbud, som har kunnet fremsættes, har tjenstemandsorganisationerne ikke kunnet acceptere. Det har derfor måttet konstateres, at aftaler ikke vil kunne indgås.

Efter bestemmelserne i tjenstemandslovens § 46 skal der derfor for så vidt angår tjenstemænd i staten, folkeskolen og folkekirken fremsættes lovforslag. Det anses for hensigtsmæssigt at medtage bestemmelser herom såvel som for hele den offentlige sektor i øvrigt i lovforslaget.

De seneste års indkomstpolitiske bestræbelser har ført til neddæmpning af lønstigningstakterne i betalingsbalancehervervene i perioden 1976 til 1978 til knapt 10 pct. om året. Denne neddæmpning har ikke været tilstrækkelig til at bidrage til en klar forbedring af den danske konkurrenceevne over for udlandet. Den økonomiske situation er fortsat præget af et alvorligt betalingsbalanceproblem og en uacceptabel høj arbejdsløshed.

De internationale økonomiske udsigter for de kommende år vil næppe indebære en stærkere aktivitetsstimulerende indflydelse på dansk økonomi end i de to foregående år. Samtidig bestræber næsten alle lande sig på at dæmpe inflationstendenserne ved hjælp af bl. a. indkomstpolitik og andre omkostningsdæmpende foranstaltninger. På denne baggrund finder regeringen det nødvendigt at foreslå en løsning af overenskomstsituationen, som gør det muligt at sikre en fastholdelse af konkurrenceevnen over for udlandet.

Efter regeringens opfattelse vil man nå dette mål ved en stort set uændret forlængelse af de kollektive overenskomster. En sådan forlængelse indebærer, at dyrtidsreguleringen bibeholdes. Særligt hvad angår de 2 dyrtidsportioner, som har været midlertidigt suspenderet indtil efteråret 1979 i medfør af lov nr. 230 af 2. juni 1977 om midlertidig indbetaling fra staten til Arbejdsmarkedets Tillægspension af visse dyrtidsportioner, foreslår